

УДК 611.01: 378.147

Г.М. Бончук, А.А. Холдоровська, Ю.Ю.Малик, О.І.Петришен
Буковинський державний медичний університет

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ІНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГІЙ НА БАЗІ СИСТЕМИ «MOODLE» ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «ГІСТОЛОГІЯ, ЦИТОЛОГІЯ ТА ЕМБРІОЛОГІЯ»

У роботі висвітлюються питання використання інформаційно-комунікаційних навчальних технологій на базі системи навчання «MOODLE» при викладанні дисципліни «Гістологія, цитологія та ембріологія» Буковинського державного медичного університету.

Ключові слова. Інформаційно-комунікаційні технології, «MOODLE».

У теперішній час стрімкий розвиток інформаційних технологій зробив актуальною проблему модернізації системи освіти. Пріоритетом розвитку освіти є впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, що забезпечують удосконалення навчально-виховного процесу, доступність та ефективність освіти, підготовку молодого покоління до життєдіяльності в інформаційному суспільстві. На сьогоднішній день завдяки інтеграції інформаційно-комунікаційних технологій в навчальний процес з'явилися передумови впровадження у навчання телекомунікаційних технологій, які базуються на взаємодії між собою всіх суб'єктів навчання на всіх етапах навчання, незалежно від їх розташування в просторі й часі та використанні широкого спектра традиційних засобів і засобів інформаційно-комунікаційних технологій, що реалізується в певній дидактичній системі, яка дозволяє забезпечити необхідний рівень підвищення теоретичних знань студента.

Метою роботи було покращення вивчення студентами медичних факультетів навчальної дисципліни «Гістологія, цитологія та ембріологія» кафедрою гістології цитології та ембріології Буковинського державного медичного університету (БДМУ) з використанням дистанційних інтернет-технологій для підтримки навчального процесу на базі системи управління навчанням «MOODLE» шляхом розміщення електронних навчально-методичних матеріалів на сервері дистанційного навчання університету (moodle.bsmu.edu.ua).

Результати дослідження та їх обговорення. Навчально-методичні матеріали за кредитно-модульної системою навчання представлені у вигляді трьох електронних навчальних курсів у відповідності до кількості модулів дисципліни визначених робочою навчальною програмою (МОДУЛЬ I «Основи цитології та загальної ембріології», МОДУЛЬ II «Загальна гістологія», МОДУЛЬ III «Спеціальна гістологія та ембріологія»). Кожен електронний навчальний курс містить загальну інформацію стосовно організації навчального процесу, а саме: довідник для студента з дисципліни, в якому зазначена структура, цілі, зміст дисципліни, принципи оцінювання, календарні та тематичні плани навчальних занять; розклад занять; розподіл груп студентів по викладачах; графік відробіток та консультацій; графік проведення модульних контролів тощо. Таким чином, студенту доводиться інформація щодо послідовності вивчення навчального матеріалу, його навігації по кафедрі, термінів та методики проведення рубіжних та підсумкових контрольних заходів.

Основою електронного навчального курсу є тематичні розділи, які складені у відповідності до тематичного плану практичних занять та тем, винесених на самостійне вивчення. В кожному тематичному розділі представлені навчально-методичні матеріали стосовно теми практичного заняття:

- методичні вказівки для підготовки студентів самостійної роботи під час підготовки до практичного заняття;
- конспект;
- навчальні таблиці (рис.1);
- гістологічний препарат з його описом (рис.2);
- тестові завдання для самоконтролю (рис.3).

Студент напередодні проведення практичного заняття шляхом персоналізованого доступу ознайомлюється з актуальністю теми, тривалістю заняття, навчальною метою, питаннями для самоконтролю (ресурс «Методична вказівка»), вивчає теоретичний матеріал з ілюстраціями (ресурси «Конспект», «Гістологічний препарат», «Навчальна таблиця») та проводить контроль рівня вивченого теоретичного матеріалу в режимі реального часу (елемент «Тестові завдання для самоконтролю»). Слід відзначити, що окремі тематичні розділи містять мультимедійні матеріали – навчальні відеоролики, анімацію у вигляді 3D-цитологічних чи гістологічних моделей, презентації лекцій, аудіолекції. Застосування мультимедійних продуктів, одночасне використання з навчальною метою графічного, візуального та аудіоконтенту дозволяє активізувати увагу студентів до теоретичного матеріалу, істотно покращує сприйняття й осмислення питань, які будуть розглядатися на практичних заняттях, створює більш комфортні умови для позааудиторної роботи студентів. Такий формат підготовки до практичних занять користується великою популярністю серед студентів, що підтверджується їхньою статистикою відвідувань електронних навчальних курсів з гістології, цитології та ембріології (80-90 студентів на день).

**БАГАТОШАРОВИЙ ЕПІТЕЛІЙ
STRATIFIED EPITHELIUM**

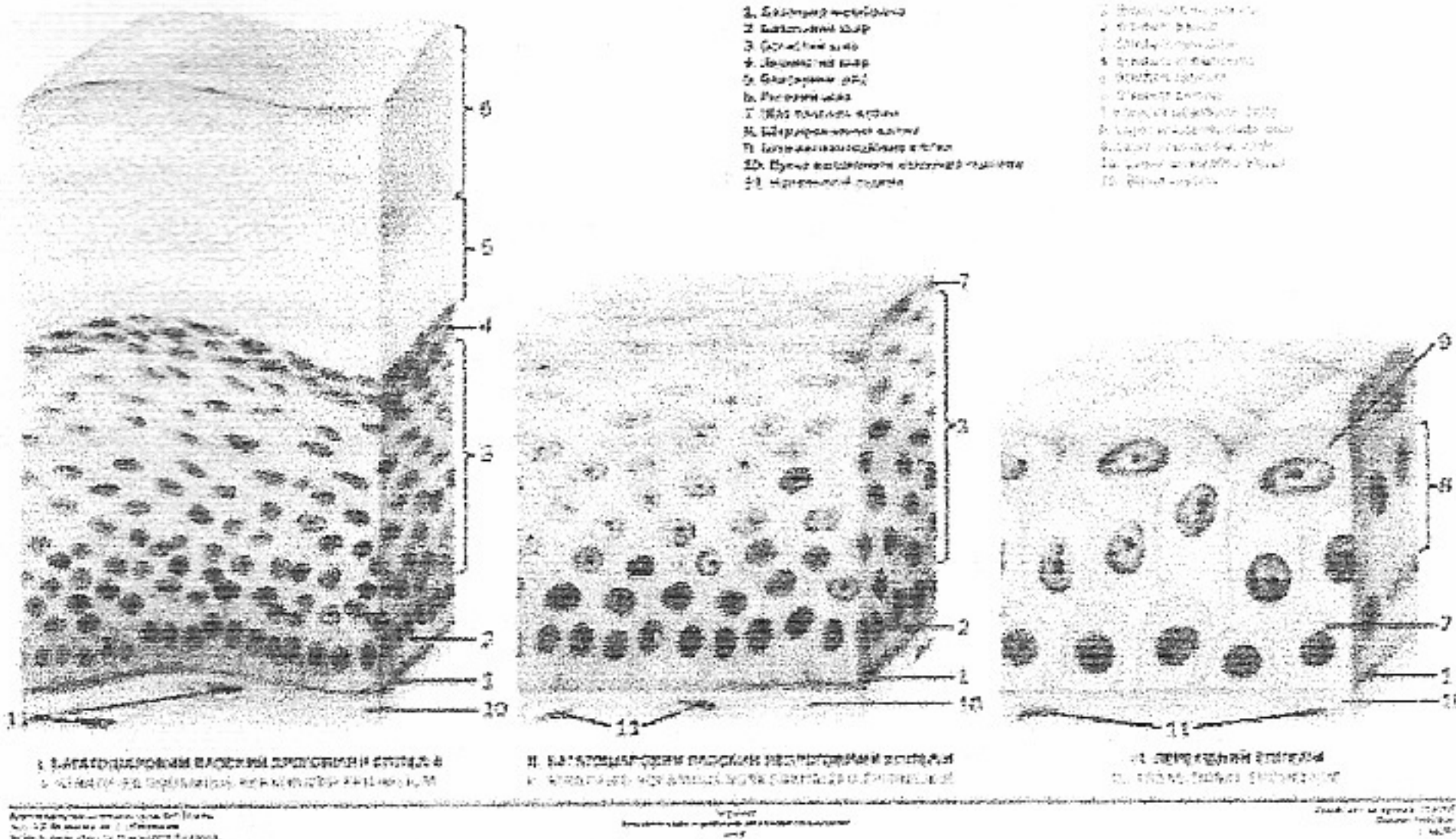

Рис. 1. Навчальна таблиця: багатощаровий епітелій.

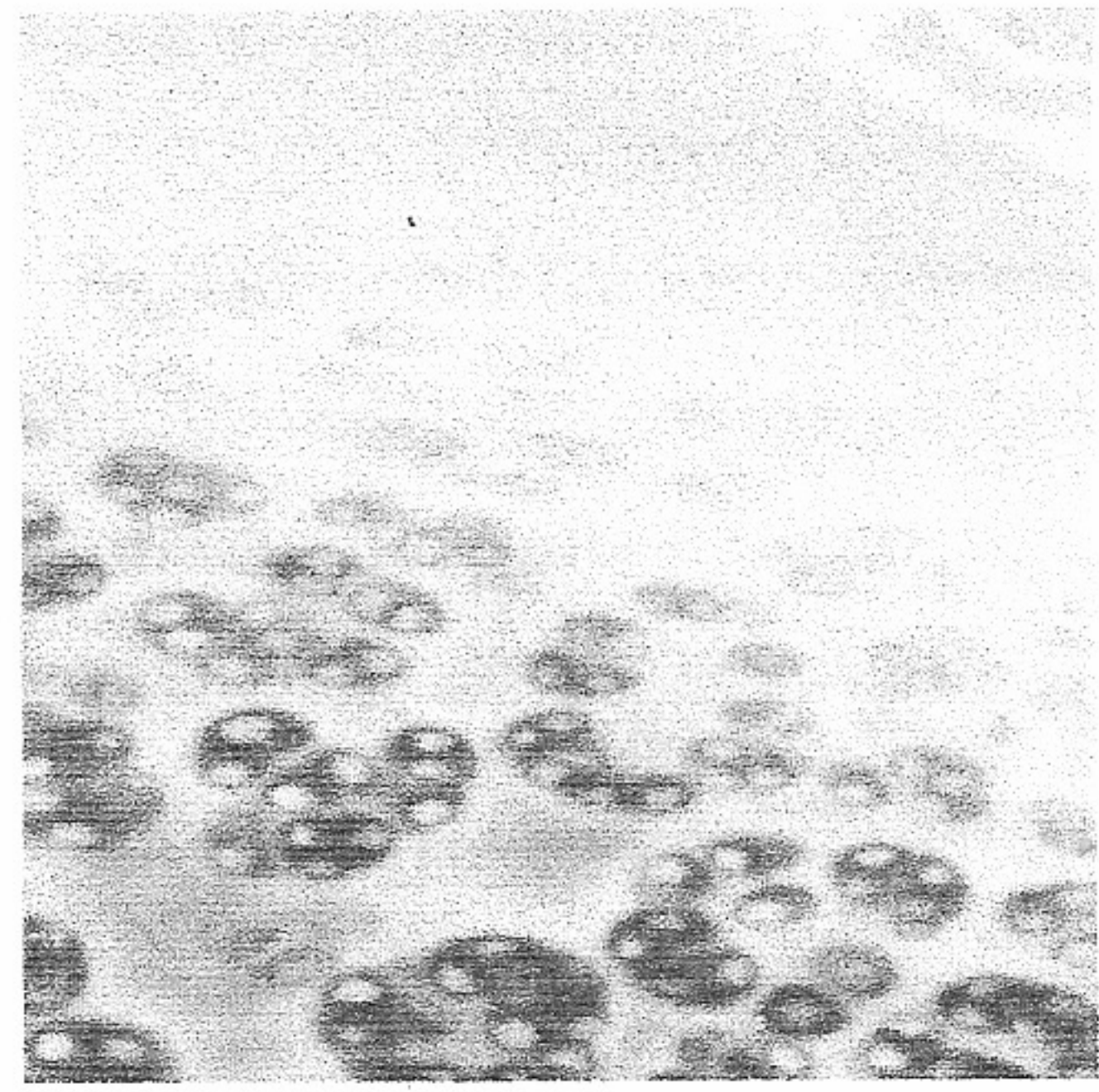

Рис. 2. Гістологічний препарат: гіалінова хрящова тканина (поперечний зріз реберного хряща).

МОДУЛЬ 3. СПЕЦІАЛЬНА ГІСТОЛОГІЯ ТА ЕМБРІОЛОГІЯ

Буковинський державний медичний університет

Тестовий контроль (навчальний режим)
Огляд спроби 1

Тест початий	Рядок 18	Дата: 2011-12-21 AM
Закінчено	Рядок 18	Дата: 2011-12-21 AM
Пройшло часу	0 хв 55 сек	
Бали	7/25	
Оцінка	28 з можливих 100 (28%)	

1. На другому місяці ембріогенезу відбувається закладка балів кішкової пір'яки (metanephros). З яких джерел вона утворюється?

Виберіть одну правильну відповідь:

- a. Мезонефральної протоки.
- b. Сегментних пір'як, нефрогенної тканини.
- c. Сегментних пір'як.
- d. Мезонефральної протоки, метанефрогенної тканини.
- e. Нефрогенної тканини.

Неправильно
Бали за відповідь: 0/1.

2. Активізація В-клітин у гермінативному центрі лімфатичного вузла відбувається під впливом антигенної стимуляції. Які антигенпредставляючі клітини здатні взаємодіяти з В-клітинами?

a. Інтердигтуючі.

Рис. 3. Тестовий контроль містить навчальний та контролюючий режим.

Опис гістологічного препарату: Зовні гіаліновий хрящ покритий охрястям, що складається з двох шарів: зовнішнього, побудованого з щільної сполучної тканини і внутрішнього – із пухкої сполучної тканини. За охрястям при малому збільшенні мікроскопа видно перехідну зону росту (молодою) і зону зрілого хряща. При малому збільшенні мікроскопа видно, що гіаліновий хрящ складається із міжклітинної речовини і розміщених в ній клітин. Міжклітинна речовина, зафарбована гематоксилін-еозинном, здається гомогенною, хоча в ній знаходиться багато колагенових волокон, яких не видно. Тому що вони мають однаковий коефіцієнт заломлення світла з їх аморфною-основною речовиною.

При великому збільшенні видно, що в міжклітинній речовині в особливих порожнинах, відмежованих хрящовою капсулою, лежить хрящові клітини хондроцити. В зоні росту хряща клітини дрібні, лежать поодиноці. В центрі хряща хондроцити розміщені, в основному, ізогеними групами. Внаслідок взаємного тиску клітини приймають неправильну форму, вони мають багато води, тому при фіксації часто зморщуються, відстають від стінок хрящової порожнини, в зв'язку з чим між клітинами і міжклітинною речовиною залишається проміжок.

Тому система управління навчанням «MOODLE» дозволяє викладачу не тільки представити навчальний матеріал, а й контролювати процес підготовки студентів до практичних занять. Викладач має доступ до такої інформації: перелік студентів групи, які використовували електронний навчальний курс при підготовці до заняття; які навчально-методичні матеріали були використані конкретним студентом; скільки часу студент витратив на роботу з ти чи іншим ресурсом; наскільки якісно студент опанував теоретичний матеріал (за результатами самоконтролю).

Таким чином, викладач володіє кількісними та якісними показниками результатів позааудиторної роботи окремого студента та групи в цілому. Контролюючі інструменти віртуального навчального середовища «MOODLE» дозволяють викладачу напередодні проведення навчального заняття адаптувати план його проведення, а саме вірно визначити акценти як в розрізі групи, так і в розрізі конкретного студента, що дозволяє індивідуалізувати навчальний процес.

Висновок

Отже використання інформаційно-комунікаційних навчальних технологій на базі системи управління навчання «MOODLE» при викладанні дисципліни «Гістологія, цитологія та ембріологія» БДМУ дозволяє удосконалити та оптимізувати процес підготовки студентів до навчальних занять, робить його більш комфортним, доступним, контрольованим та ефективним.

Література

1. Андреев А.В., Практика электронного обучения с использованием Moodle / Андреев А.В., Андреева С.В., Доценко И.Б. // Таганрог: Изд-во. ТТИ ЮФУ. - 2008. – 146 с.
2. Забродська Л.М. Сучасні інформаційно-комунікаційні технології в освіті / Забродська Л.М.//: навч.-метод. Посібник. – К. - 2011. – 120 с.
3. «Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки» [Електронний ресурс]. - Режим доступу <http://www.mon.gov.ua/images/files/news/12/05/4455.pdf>

4. Морзе Н. В. Моделі ефективного використання інформаційно-комунікаційних та дистанційних технологій навчання у вищому навчальному закладі [Електронний ресурс] / Н. В. Морзе, О. Г. Глазунова // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2008. – №2(6).

5. Олійник В.В. Організаційно-педагогічні основи дистанційної освіти і навчання: Організаційно-педагогічне дослідження / Олійник В.В. – К.: ЦППО, 2001. – 36 с.

Реферати

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИНФОРМАЦИОННЫХ ИНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГИЙ НА БАЗЕ СИСТЕМЫ "MOODLE" ПРИ ПРЕПОДАВАНИИ ДИСЦИПЛИНЫ "ГИСТОЛОГИЯ, ЦИТОЛОГИЯ И ЭМБРИОЛОГИЯ"

Бойчук Т.М., Ходоровська А.А., Малик Ю.Ю.,
Петришен О.І.

В работе освещаются вопросы использования информационно-коммуникационных учебных технологий на базе системы обучения "MOODLE" при преподавании дисциплины "Гистология, цитология и эмбриология".

Ключевые слова. Информационно-коммуникационные технологии, "MOODLE".

Стаття надійшла 15.06.2012 р.

USE OF INFORMATION TECHNOLOGY INTERNET-BASED SYSTEM «MOODLE» TO TEACHING THE DISCIPLINE "HISTOLOGY, CYTOLOGY AND EMBRYOLOGY"

Boychuk T.M., Khodorovska A.A., Malyk Yu.Yu.,
Petryshen O.I.

This work shows the questions of use of informative-communication study technologies on the basis of management system of study "MOODLE" at teaching the discipline "Histology, cytology and embryology".

Key words. Of Informatively-communication technologies, "MOODLE".

УДК 371.322+614.253.4

Т.В. Князевич-Чорна

ДВНЗ України "Івано-Франківський національний медичний університет", м. Івано-Франківськ

ОСНОВНИ МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ АНАТОМІЇ СТУДЕНТАМ ФАКУЛЬТЕТУ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН У МЕДИЧНИХ ВУЗАХ

В роботі представлено основні методичні підходи та принципи до викладання анатомії з метою оптимізації навчального процесу та кращого засвоєння знань студентами факультету підготовки іноземних громадян у вищих медичних вузах.

Ключові слова: анатомія, методичні підходи, студенти іноземці.

Система Вищої освіти України активно виходить на міжнародний рівень і повинна модернізуватись в контексті міжнародних вимог. Болонська декларація регламентує підвищення конкурентноспроможності національної освіти у світі. Інтеграція вітчизняної освіти в європейський і світовий простір передбачає підготовку та модернізацію викладання дисциплін для іноземних громадян [4].

Навчання у вузі слід відносити до напруженої розумової праці, що ускладнюється у студентів іноземців особливостями мовної, психологічної, релігійної та мікросоціальної адаптації. Особливо небезпечним є початок навчання у вузі. Він пов'язаний із недостатньою соціально-психологічною готовністю до зміни соціального середовища, недостатнім рівнем підготовки до навчання та знання іноземної мови, на якій проводиться навчання [6]. У переважній більшості ВУЗів нашої держави для іноземців предмети викладаються російською та англійською мовами. Навчання англійською мовою має свої переваги та недоліки.

Переваги:

- переважна більшість іноземних студентів у тій чи іншій мірі вже володіє цією мовою, що принаймні на 1 рік скорочує тривалість навчання;
- англійська мова підвищує «конвертованість освіти», відкриваючи для студентів можливість стажування чи спеціалізації у країнах Західної Європи, Канади, США;
- переважна більшість інформаційних ресурсів Internet та інших пошуково-бібліотечних баз даних англійською мовою;
- робочою мовою переважної більшості міжнародних конгресів залишається англійська. А згідно із сучасними рекомендаціями, фахівцям практичної охорони здоров'я необхідно не менше 1 разу в рік, а науковим працівникам – не менше 2-3 разів брати участь у міжнародних конгресах для підтримки належного фахового рівня;
- викладання іноземною мовою відкриває нові економічні резерви для вітчизняних медичних ВУЗів і збільшує їх конкурентоздатність на міжнародних ринках вищої освіти. Єдиним винятком залишаються араби з країн МАГРИБу, для яких більш привабливим варіантом часто є французька мова.

Недоліки:

- підготовка достатньої кількості англійськомовних фахівців з кожного предмету. Ця проблема достатньо легко долається за рахунок внутрішніх ресурсів ВУЗу і з часом забезпечує досить серйозні переваги (активація міжнародного співробітництва, обміну, участі у грант-проектах, збільшення відсотка викладачів, які активно користуються англійськими інформаційними ресурсами);
- підготовка англійськомовних навчальних матеріалів і документації. За наявності англійськомовних фахівців, це питання вирішується в достатньо короткий термін;